

TEEN SPIRIT

NL

ADOLESCENTIE EN HEDENDAAGSE KUNST

Hernan **BAS** / Charlotte **BEAUDRY**

Vincen **BEECKMAN** / Neil **BELOUFA** / Joseph **BEUYS**

Mohamed **BOUROUISSA**

Sander **BREURE** & Witte **VAN HULZEN**

BROGNON ROLLIN / Émilie **BROUT** & Maxime **MARION**

Larry **CLARK** / Eric **CROES** / Estelle **CZERNICHOWSKI**

Daniel **FIRMAN** / Maen **FLORIN** / Nan **GOLDIN**

Laura **HENNO** / Thomas **HIRSCHHORN** / Mike **KELLEY**

Mahomi **KUNIKATA** / Les **LEVINE**

Félix **LUQUE SÁNCHEZ** & Nicolas **TORRES CORREIA**

Teresa **MARGOLLES** / Thomas **MAZZARELLA**

Johan **MUYLE** / Sophie **PODOLSKI**

Christoph **SCHMIDBERGER** / Jim **SHAW**

Emmanuel **VAN DER AUWERA**

TENTOONSTELLING

PERSDOSSIER

12.02 > 22.05.2022

OVERZICHT

---

04 DE TENTOONSTELLING

06 ENKELE TENTOONGESTELDE WERKEN

16 EDITIES

ÎLOTS ÉPARS

MAËLLE DUFOUR - ITHIER HELD

18 HET KLEINE MUSEUM

IS HET VOOR EEN JONGEN OF EEN MEISJE...!?

DE FAVORIETEN VAN *LES AUDACIEUX*

20 ADOLESCENCE(S)

GRAND ANGLE #6 - DAG VAN REFLECTIE

22 PRAKTISCHE INFORMATIE

DE TENTOONSTELLING

Met *Teen Spirit* belicht BPS22 Museum voor Kunst van de Provincie Henegouwen de adolescentie vanuit het perspectief van de hedendaagse kunst. Van 12 februari tot 22 mei 2022 staat de adolescentie centraal in een selectie van meer dan dertig kunstenaars en negentig werken die de volledige ruimte van de BPS22 innemen. De tentoonstelling wil de complexiteit en het specifieke karakter van deze periode tussen kindertijd en volwassenheid weerspiegelen, en tegelijk het begrip adolescentie in vraag stellen.

De titel van de tentoonstelling is geïnspireerd op Nirvana's nummer *Smells Like Teen Spirit* uit 1991, dat de hymne werd van een gedesillusioneerde generatie die getekend werd door sociaal verval en globalisering. Het verwijst ook naar adolescentie als een mentaliteit, een markering van wederzijdse erkenning voor jonge mensen, hoewel de aard en de grenzen ervan veranderlijk zijn.

Het begrip "adolescentie" is namelijk moeilijk te definiëren. Inhoudelijk verschilt het van periode tot periode. In bepaalde samenlevingen bestaat bijvoorbeeld deze periode tussen kindertijd en volwassenheid gewoon niet (en voor anderen is het een mythe). Daarom wordt adolescentie hier beschouwd als een sociale constructie en niet louter als een fysiologisch of psychologisch verschijnsel. Deze constructie vond geleidelijk plaats in het Westen en drong na de Tweede Wereldoorlog volledig door in het collectieve bewustzijn. Daarvoor werd het kind volwassen zonder overgang.

De selectie werken in *Teen Spirit* maken gebruik van verschillende media voor het thema adolescentie, dat tot nu toe bijna uitsluitend via de fotografie werd benaderd. Bovendien wordt getracht elke karakterisering te vermijden door het beeld van adolescentie te verruimen aan de hand van verschillende visuele voorstellen. De kunstwerken belichten de verlangens, problemen, taalgebruik en gedragingen van adolescenten, die zowel de invloed van een samenleving op haar adolescenten als hun invloed op de samenleving laten zien. In dit opzicht gaat Jon Savage¹ in op de commercialisering van de adolescentie, die er evenveel op gericht is adolescenten tevreden te stellen als hen in te tomen. Het suggereert ook dat we in de kapitalistische wereld - in zekere zin - allemaal adolescenten zijn.

¹ Jon Savage (1953) is een Brits journalist, vooral bekend om zijn biografie van de Sex Pistols. In 2007, publiceerde hij *Teenage: the creation of youth culture*.

Teen Spirit presenteert kunstenaars voor wie de adolescentie een echte bron van inspiratie is, maar ook werken die getuigen van bepaalde leefsituaties waarin geen plaats is voor deze onbezorgde periode. Bepaalde werken illustreren eenzaamheid tegenover de virtuele wereld en sociale netwerken, en gaan in op de veranderende vormen van socialisatie, terwijl andere juist jonge loners tonen die hun eigen weg bewandelen, ver van het cliché van "sex, drugs and rock'n'roll" in de adolescentie.

Curator: Nancy CASIELLES, BPS22

Kunstenaars: Hernan BAS, Charlotte BEAUDRY, Vincen BEECKMAN, Neil BELOUFA, Joseph BEUYS, Mohamed BOUROUISSA, Sander BREURE & Witte VAN HULZEN, BROGNON ROLLIN, Émilie BROUT & Maxime MARION, Larry CLARK, Eric CROES, Estelle CZERNICHOWSKI, Daniel FIRMAN, Maen FLORIN, Nan GOLDIN, Laura HENNO, Thomas HIRSCHHORN, Mike KELLEY, Mahomi KUNIKATA, Les LEVINE, Félix LUQUE SÁNCHEZ & Nicolas TORRES CORREIA, Teresa MARGOLLES, Thomas MAZZARELLA, Johan MUYLE, Sophie PODOLSKI, Christoph SCHMIDBERGER, Jim SHAW, Emmanuel VAN DER AUWERA.

ENKELE TENTOONGESTELDE WERKEN

Hernan BAS

(US, 1978)

The Haunted Corn Maze, 2021
The Coin-tree Grove, 2021

De werken van Hernan Bas roepen een zwevende tijd op waarin men ten volle geniet van een moment van zweven. Individuen of mensen in kleine groepen flaneren in overvolle decors. Zijn schilderijen zijn een uiting van bezinning en verwijzen met een vleugje erotiek naar het plezier van de zintuigen. Deze jonge, vaak melancholische personages geven duidelijk de problemen weer waar pubers mee kampen tijdens hun zoektocht naar hun (voornamelijk seksuele) identiteit en tijdens hun poging om de echte wereld te ontvluchten. Beide schilderijen werden speciaal voor de tentoonstelling gemaakt.

The Curious Case of Matthew Manning
Poltergeist, 2020

Dit schilderij verwijst naar een Britse adolescent, Matthew Manning, die in de jaren '60 onder druk van een geest (*poltergeist* slaat op een paranormaal fenomeen) plots in verschillende voor hem onbekende talen begint te schrijven en werken van verdwenen kunstenaars begint te tekenen. In zijn kamer verschijnen honderden handtekeningen van overleden personen, die Hernan Bas dankzij fotografische archieven op dit schilderij uiterst nauwgezet nabootst. De kunstenaar schildert de jonge Manning terwijl deze laatste samen met een vriend in zijn slaapkamer zit. De scène getuigt van een spanning tussen banaliteit en kalmte - twee adolescenten die naar muziek luisteren - en de spookachtige sporen van het verleden die het pad effenen naar een voor Hernan Bas razend interessant verborgen universum.

→
HERNAN BAS,
*The Curious Case
of Matthew Manning*
Poltergeist, 2020.
Courtesy Hernan Bas
& Galerie Peter Kilchmann,
Zurich
Foto: Sebastian Schaub.

Charlotte BEAUDRY

(BE, 1968)

***Déesse-01*, 2019**

***Déesse-02*, 2019**

***Déesse-03*, 2019**

Dit tweeliek is het eerste van een reeks van drie die ontstond bij de vrouwen- en feministische Roller Derby, *Nasty Pêcheresses*, in Montreuil (FR). Deze behoorlijk agressieve contactsport wordt beoefend door veel vrouwen die op een andere manier in de sport willen staan dan mannen. Deze reeks vertegenwoordigt de persoon, de *track doctor*, die verantwoordelijk is voor het herstellen van het terrein tijdens de wedstrijd. Deze voortdurende ontleding en herschepping van de speelruimte is een metafoor voor de grenzen die de adolescent soms tracht te overschrijden.

De serie *Déesse* (Godin) van Charlotte Beaudry is verspreid over de tentoonstelling te zien en weerspiegelt de verschuivende grenzen van de adolescentie.

Vincen BEECKMAN

(BE, 1973)

Teen Spirit serie, 2019-2021

Al deze foto's zijn het resultaat van een lange zoektocht en beleving van de kunstenaar in het leven van jongeren in Charleroi, in verschillende contexten. Vincen Beeckman volgde tieners door de stad, naar hun theaterworkshop of naar de top van een steenberg. Hij bezocht regelmatig het internaat *Phénix*², waar tieners leven die meestal van hun familie zijn gescheiden of geïsoleerd, en het jeugdcentrum La Broc in het centrum van Charleroi. Verder verdiepte hij zich in verschillende beroepsopleidingen aan de Arbeidsuniversiteit, waarbij hij het traject van tieners volgde bij het leren van hun toekomstige beroepen. Tenslotte bracht hij veel tijd achter de Decathlon en ontmoette veel jongeren die daar met elkaar afspreken. Te midden van deze jeugdige belevingen was de kunstenaar in staat de intimiteit van deze jongeren te delen door tijd met hen door te brengen.

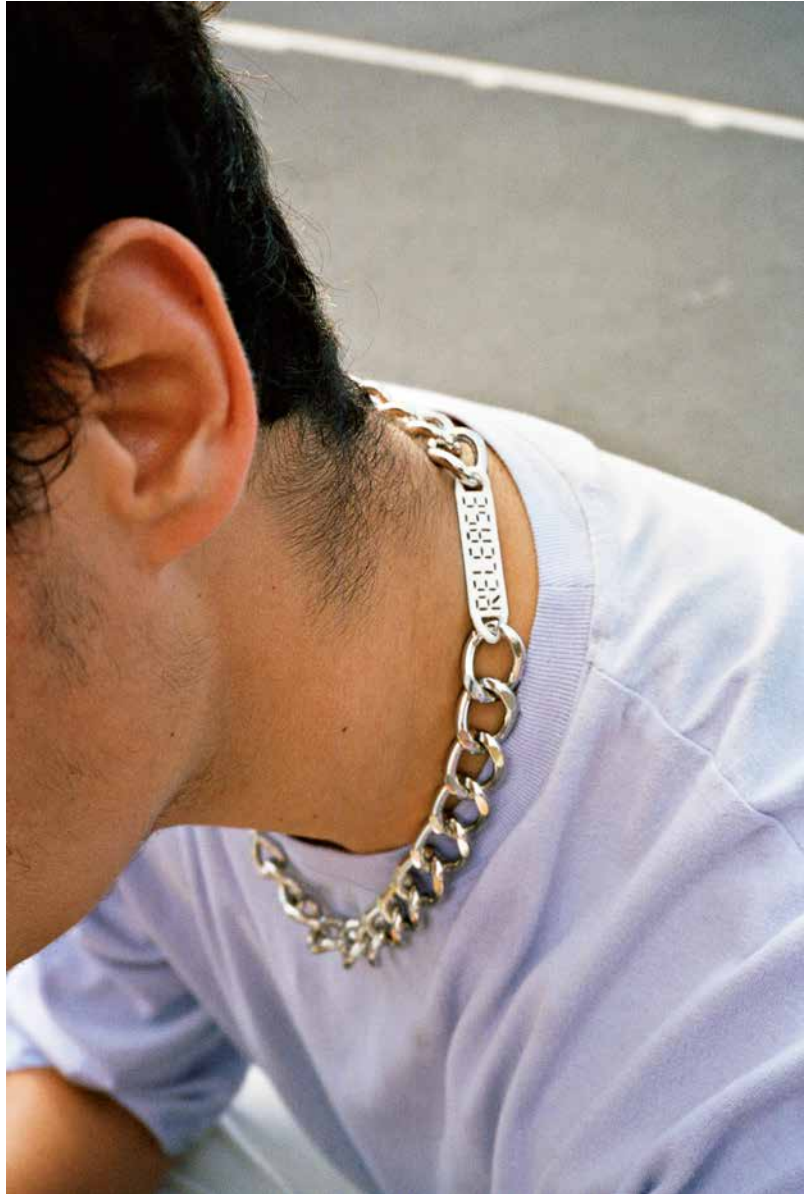
Vincen Beeckman geeft in zijn werk de voorkeur aan het koesteren en verdiepen van de relatie boven de techniek, waaraan hij weinig belang hecht. Eenvoud is zijn credo, want hij wil de mensen die hij ontmoet geen omslachtig instrument opdringen. Hij werd beïnvloed door Lars von Trier en Thomas Vinterberg's *Dogma 95 Manifesto*, geschreven als reactie op het overmatig gebruik van kunstgrepen en speciale effecten in film.

Vincen Beeckman houdt notitieboekjes bij waarin hij systematisch de belangrijkste momentopnames van een ontmoeting plakt die onder meer getuigen van de tijdelijkheid van een relatie.

Zijn beelden zijn in kleur, meestal verticaal, gecentreerd op één persoon en altijd van dezelfde afstand genomen. Hoewel niets in het beeld past, is er toch altijd iets aan de hand; een detail waaruit een verhaal kan worden gemaakt. Vincen Beeckman houdt ervan om zowel de magie als de banaliteit van het dagelijkse leven vast te leggen.

Zijn werk is een eerbetoon aan relaties, aan ontmoetingen, en vooral om zonder kunstgrepen de werkelijkheid aan het licht te brengen van mensen die we weinig zien of (in zijn woorden) wel zien maar niet echt bekijken. In tegenstelling tot reportages of sociale fotografie probeert Vincen Beeckman in zijn bewust sobere beelden het intieme vast te leggen door de nadruk te leggen op de gebreken, het grappige (nooit het belachelijke) en het incidentele.

² SRJ "Le Phénix": residentiële dienst voor jongeren van het IMP (medisch-pedagogisch instituut) René Thône in Marchienne-au-Pont.

Neil BELOUFA

(FR, 1985)

Brune Renault, 2010

Een groep jongeren op stap. De kijker wordt ondergedompeld in de banaliteit van hun dagelijkse gesprekken. Ze vergelijken en benijden elkaar terwijl ze door de stad rijden in een rode Renault 11. Achter gesloten deuren toont de film de nonchalance, het egocentrisme en het belang dat aan de blik van de ander wordt gehecht. De video is gebaseerd op de soundtrack van Johnny Hallyday's beroemde liedje *Le Pénitencier* uit 1964, waarvan de tekst ervoor waarschuwt om jonge knapen 's nachts niet uit te laten gaan, anders zouden ze in de gevangenis kunnen belanden...

De scène herhaalt zich, het verhaal heeft geen begin en geen einde. Hierbij wordt de kijker meegesleept door de regie en het acteerwerk, dat gebruik maakt van cinemacodes. Maar wanneer verschillende scènes een auto tonen die in vier stukken is gesneden in een garage, wordt de setting zichtbaar, het acteerwerk wordt duidelijk en er ontstaat twijfel. Fictie wordt beeldhouwkunst. Neil Beloufa vervaagt de grenzen tussen wat echt en wat fake is, hij legt uit dat hij "op zoek is naar dat moment waarop de toeschouwer in onzekerheid verkeert".

↓
Neil BELOUFA,
Brune Renault, 2010
Courtesy Neil Beloufa &
kamel mennour,
Paris/London

Joseph BEUYS

(DE, 1921-1986)

The Orwell Leg, Trousers for the 21st Century, 1984

In 1984 produceerde de videokunstenaar Nam June Paik in Parijs het televisieprogramma *Good Morning, Mr. Orwell*, dat werd bijgewoond door Joseph Beuys. Het is een eerbetoon aan George Orwell en zijn beroemde roman *1984* (gepubliceerd in 1949), en hekelt aan de hand van het personage *Big Brother* een totalitair bewakingsregime en een beperking van de vrijheid.

In dit televisieoptreden met Joseph Beuys doet hij samen met zijn dochter een performance, waarin hij een jeansbroek ensceneert waarvan de gaten ter hoogte van de knieën zijn opgevat als een bron van energie, een vergaarbak van vrije creativiteit. Hij roept iedereen op om gaten in hun broeken te maken, als protest tegen een materialistisch wereldbeeld. Een van de tentoongestelde spijkerbroeken is hier het symbool van de consumptiemaatschappij waarvan adolescenten het voornaamste doelwit zijn.

→
Joseph BEUYS,
La jambe d'Orwell, pantalon pour le XXI siècle, 1984
FNAC. Collection Centre national des arts plastiques.
Depot - Espace de l'Art Concret à Mouans-Sartoux
N°: 02-1128

↑
Mohamed BOUROUISSA,
Le cercle imaginaire,
2007-2008.
Périphérique Series
Courtesy Mohamed
Bourouissa & kamel
mennour, Paris/London

Mohamed BOUROUISSA

(DZ, 1978)

***Carré rouge*, 2005**

***Périphérique*, 2007**

***Le cercle imaginaire*, 2007-2008**

Tussen 2005 en 2008 maakte Mohamed Bourouissa de reeks *Périphérique*, waarin hij zijn vrienden en kennissen uit de Parijse 'banlieues' (buitenwijken) fotografeert. Met zijn beelden probeert hij het dagelijkse leven van deze jongeren te vatten. Aan de hand van bewegingen, houdingen en situatieschetsen worden stereotypen bewust gemanipuleerd en het drama geaccentueerd. Zijn ensceneringen zijn het resultaat van een nauwgezette studie en uitwerking, en zijn geïnspireerd op de werken van de grote meesters uit de klassieke schilderkunst, zoals Caravaggio of Delacroix. Een kijk op de realiteit die veel complexer is dan men op het eerste zicht zou denken, en die weinig te maken heeft met de beeldvorming in de massamedia, die vaak een simplistische en clichématige weergave bieden.

De jongeren worden gefotografeerd in de inkomhallen van appartementsblokken en steegjes die typisch zijn voor deze wijken in gemeentes als Courneuve, Pantin of Argentueil. De jongeren zijn meer dan enkel figuren in documentairefotografie; Mohamed Bourouissa laat hen uitgroeien tot volwaardige onderwerpen van een hedendaagse fotografijstijl die de banlieue wil opwaarderen tot een artistiek voorwerp.

Eric CROES

(BE, 1978)

Amaury's Tits Vase, 2022
Benjamin's Booze Jug, 2022
Jean-Georges's Mirror, 2022
Bernadette's Mirror, 2022
Christine's Mirror, 2022
Patrick's Mirror, 2022
Françoise's Mirror, 2022

Eric Croes koos er bewust voor om zijn unieke universum met behulp van keramiek uit te beelden. Hij houdt van het verband met het 'creëren', met vakmanschap en met het geduldige atelier-werk. In zijn hybride en fantasierijke keramische werken verweeft hij mens en dier en bedient hij zich van toeval en plotse gebeurtenissen met als resultaat kleurrijke werken waarin hij tal van culturele referenties met elkaar mengt.

Deze nieuwe producties werden speciaal voor de tentoonstelling gemaakt. De twee bustes zijn die van adolescenten, met op hun hoofden een materialisatie van hun zorgen, en meer bepaald van de zorgen over hun seksuele identiteit. Het gaat om twee vrienden die zich van elkaar proberen te onderscheiden, maar tegelijk op elkaar proberen te lijken, een typische ervaring tijdens de puberteit. Als titel voor deze licht mystieke beeldhouwwerken greep de kunstenaar naar voornamen van naasten. Wat hoger achter beide bustes hangen er volwassen personages – in zekere zin welwillende voorouders. Hun blote hersenen dragen gezichten die geïnspireerd zijn op inheemse Amerikaanse maskers, die als spiegel voor hun eigen puberteit dienen.

Estelle CZERNICHOWSKI

(FR, 1992)

Sonia, 2016

Plastisch kunstenaar, danseres en choreografe Estelle Czernichowski probeert semi-afwezigheid en tegelijk juist hyperbewustzijn te vatten aan de hand van dagelijkse houdingen.

In deze fotografie zien we een meisje ondergedompeld in de duisternis van haar kamer. Het enige licht op haar gezicht is afkomstig van het laptopscherm op haar knieën. In dit zwevende en intieme moment groeit Sonia uit tot icoon van een tijdperk, iemand die alleen is maar tegelijk verbonden met de 'hele wereld'. De kunstenaar laat zich inspireren door de schilder Georges de La Tour en door Donna Haraway, pionier van het cyberfeminisme. Dit uit zich bijvoorbeeld in de zoektocht naar de manier waarop we kaarslicht onderscheiden van elektrische verlichting of van het blauwe licht van een computer of smartphone.

↑
Estelle
CZERNICHOWSKI,
Sonia, 2016

↓
Maen FLORIN,
Branded, 2008.
Courtesy Maen Florin &
Galerie Nadja Vilenne
Foto: Karin Borghouts

Maen FLORIN

(BE, 1954)

***Branded*, 2008**
***Bungling*, 2008**
***Scream*, 2008**
***Dwarf II (Ballerina)*, 2009**
***Thought*, 2012**
***Wounded*, 2012-2013**
***Blossem*, 2013**
***Pink Rat*, 2013**
***I have been in Hollywood*, 2014**
***Remade II*, 2015**
***On the Wall XI*, 2016**
***On the Wall X*, 2017**

De sculpturen van Maen Florin zijn archetypen van een wereld die zij ziet als een enorm toneel waarop de menselijke komedie zich afspeelt.

De poppen zijn zowel een juxtapositie van materialen als van betekenis. Ze combineren verwijzingen uit de kindertijd en de volwassenheid om te getuigen van een complexe identiteit die zich verzet tegen het formateren, met name die van avatars van online games. Deze randfiguren bestaan uit verschillende lichamen, verschillende persoonlijkheden en verschillende kwalen. Zijn zij gemuteerde wezens in het tijdperk van kunstmatige intelligentie en transhumanisme? Tijdens hun metamorfose lijken deze aantrekkelijke maar weerzinwekkende poppen niet in staat zich aan te passen; een gevoel dat veel adolescenten hebben die geconfronteerd worden met normen en waarden waarin zij zichzelf moeilijk kunnen herkennen.

Thomas HIRSCHHORN

(CH, 1957)

CNN, 2002

De kunstenaar maakt precare handgemaakte beeldhouwwerken en krachtige installaties. Hij gebruikt 'arme' materialen, vaak gerecycled materiaal. Zijn werken getuigen van een sociale, kritische en geëngageerde houding. Thomas Hirschhorn zet zich in voor meer gelijkheid en gerechtigheid.

Deze oversized ketting is een verwijzing naar de dikke kettingen van rappers. Waar zulke gouden kettingen vandaag symbool staan voor rijkdom en succes, werden ze in de hiphop-wereld initieel gebruikt als verwijzing naar de kettingen waarmee de slaven van hun vrijheid werden beroofd; de uitvergroete ketting vormt een wraak op het verleden. Hier is de hanger gewoon het logo van CNN, de Amerikaanse non-stop-informatiezender. Het kunstwerk *CNN* lijkt op het eerste zicht een imposant en krachtig werk, maar is in werkelijkheid een knap staaltje 'namaak' uit verguld cadeaupapier, als een soort parodie op de media. In de tentoonstelling waarschuwt het werk voor de rauwe stroom aan informatie en voor de clichés die de media (zeker social media) uitdragen, en waarvan jongeren een gemakkelijk doelwit vormen.

←
Thomas HIRSCHHORN,
CNN, 2002
Familie Servais Collectie

Félix LUQUE SÁNCHEZ & Nicolas TORRES CORREIA

(ES, 1976 - BE, 1978)

***Junkyard I*, 2019**

In zijn multidisciplinaire werk verkent Félix Luque Sánchez de relatie met technologie en automatisering, alsook hedendaagse kwesties in verband met de ontwikkeling van artificiële intelligentie.

Hij tast voortdurend de grens af tussen fictie en werkelijkheid om de uitdagingen van de nabije toekomst aan te pakken.

Junkyard I, in samenwerking met Nicolas Torres Correia, is een film over een wereld waarin drie jonge mensen de enige overlevenden zijn. De soundtrack, met zijn opzweepende ritme, draagt bij tot een zekere suspense. De beschreven toekomst lijkt niet zo ver weg, wij bevinden ons in de "nasleep" van onze eigen beschaving. De auto is het symbool geworden van een vervlogen tijdperk, toen olie de steunpilaar van de wereld was. Met een kunstig geregisseerde dubbelzinnigheid toont de film zowel de moeilijkheid om zich los te maken van het verleden als de vrijheid die men ervaart bij het loslaten ervan - vooral in een nieuwe relatie met de natuur. Het duo speelt met het ongeluk, de gebreken, de natuur en de cultuur, maar ook met het reële en het virtuele om de jongeren uit te dagen voor de problemen waarmee zij te maken zullen krijgen.

←
Félix LUQUE SÁNCHEZ
& Nicolas TORRES
CORREIA,
Junkyard I, 2019
Productie: Fresnoy -
Studio national des arts
contemporains

Teresa MARGOLLES

(MX, 1963)

Como salimos, 2010

Teresa Margolles is afkomstig uit Mexico. Haar werk is een reactie op het geweld dat haar land teistert en toont de hiermee gepaard gaande sociale realiteit. Ciudad Juárez wordt tussen 2004 en 2012 het voornaamste decor van de artistieke producties van Teresa Margolles. Deze stad draagt de betreurenswaardige eer van moorddadigste stad ter wereld, waar het leven bepaald wordt door afrekeningen tussen drugkartels.

Kinderen lopen naar de auto waar de kunstenaar in zit en spelen met haar aan de andere kant van de autoramen, zichtbaar genietend van het feit dat ze gefilmd worden. Van de buitenkant van de auto werpen ze Margolles voortdurend "Como salimos" toe ("Hoe raken we hieruit?")... In de slow-motion-video klinkt de zin als een hulpkreet van deze kinderen - reeds volwassenen - om te ontsnappen aan de bedreigingen van deze door geweld getekende stad. Op die manier probeert Margolles de banalisering van sociale uitsluiting te bestrijden.

↓
Christoph
SCHMIDBERGER,
*Chocolate Cake We Love
To Bake*, 2007
Vanhaerents Art Collection,
Brussels

↑
Teresa MARGOLLES,
Como salimos, 2010
Courtesy Teresa Margolles

Christoph SCHMIDBERGER

(AT, 1974)

Chocolate Cake We Love To Bake, 2007

De hyperrealistische schilderijen van Christoph Schmidberger zijn verleidelijk, maar hun rauwe realiteit biedt al snel tegenwicht. Hij toont vaak jeugdige lichamen van mensen die onverschillig zijn, maar wier openhartige blik onze status van voyeurs uitdaagt. Deze aantrekking-afstoting in zijn werk wordt geaccentueerd door de verzadigde kleuren die hij gebruikt, die ook verwarring met de fotografie versterken.

Dit schilderij, een mengeling van olieverf en acryl, biedt een nieuwe variatie op het thema van de drie leeftijden, gewoonlijk voorgesteld door een kind, een volwassene en een bejaarde. Hierin worden drie tienermeisjes gevangen in het huidige moment; het verleden en de toekomst worden naar de achtergrond gedrongen. Zij lijken zich bewust van hun aantrekkelijkheid en poseren met doodskoppen, symbool van de ijdelheid. In het schilderij wordt deze allegorische voorstelling van de dood verafschuwd of gevat met de zorgeloosheid die kenmerkend kan zijn voor een deel van de jeugd dat zich niet altijd bewust is van de broosheid van het leven.

↓
Emmanuel
VAN DER AUWERA,
Perfect Days, 2002
Courtesy Harlan Levey
Projects

Emmanuel VAN DER AUWERA

(BE, 1982)

Wake Me Up at 4:20, 2017

Deze video-installatie van Emmanuel Van der Auwera maakt gebruik van nieuwe beeldvormingstechnologieën die onder meer de creatie van een avatar mogelijk maken. Het is de digitale belichaming van een persoon, bijvoorbeeld in videospelletjes, of een pseudoniem dat op internet en sociale netwerken wordt gebruikt. De avatar is een manier om jezelf voor te stellen, om je uiterlijk te kiezen binnen de grenzen van de mogelijkheden die de applicatie biedt.

Wake Me Up at 4:20 bevraagt deze praktijken van het creëren van een virtuele identiteit binnen nieuwe vormen van socialisatie en nieuwe trends zoals proliferatie van beroemdheden op YouTube. Deze installatie bestaat uit beelden die op het internet zijn vastgelegd en verzamelt verschillende getuigenissen van mensen die - via hun avatars - de zelfmoord van een jong meisje live volgen op Periscope, een applicatie waarmee de gebruiker in real time kan uitzenden wat hij filmt.

Perfect Days, 2022

Voor Emmanuel Van der Auwera is deze nieuwe productie een lockdown-documentaire. Via zijn avatar Kinuko³, een 19-jarige adolescent, drong de kunstenaar als een antropoloog een metaversum binnen⁴, en verzamelde hij uren beeldmateriaal waarmee hij de verschillende scènes van de film samenstelde.

Initieel was dit virtuele eiland (waar de kunstenaar een groot deel van de lockdown doorbracht) ontwikkeld om bedrijven toegang tot een virtueel gebouw te geven, bijvoorbeeld om conferenties of vergaderingen te organiseren in een uniek 'kader'. Tijdens de wereldwijde lockdown als gevolg van de coronapandemie groeide het eiland uit tot een toevluchtsoord in een alternatieve werkelijkheid, een (potentieel) unieke vakantiebestemming of ontmoetingsplaats, en zag het zijn aantal gebruikers gevoelig zag toenemen.

Dit metaversum, gebaseerd op de videogames voor adolescenten, is een sterk onderscheidend medium en loopt vooruit op de toekomst van virtuele werelden, waar alles rond business draait en ontspanning een bijkomstigheid is. Deze virtuele geluks-utopie, waarin de avatars slechts over een beperkt aantal gevoelens beschikken (lachen mag, huilen is verboden), getuigt van een herovering van de menselijke relaties, waar vervreemding voor commerciële doeleinden wordt gebruikt. In deze *Perfect Days* (de titel werd ontleend aan het bekende nummer van Lou Reed), slaagt Van der Auwera er uiteindelijk in om de grote leegte te vatten.

³ De voornaam Kinuko is ontleend aan een verkennend rapport van Europol (Europees cybercriminaliteitscentrum), getiteld 'Scenario's voor de toekomst van de cybercriminaliteit'. Kinuko is het prototype van een jongvolwassene en werd ontwikkeld om de technologische evoluties in 2020 weer te geven.

⁴ Een metaversum is een virtuele wereld. De term wordt regelmatig gebruikt als beschrijving van een toekomstige versie van het internet.

PUBLICATIE

ÎLOTS ÉPARS

MAËLLE DUFOUR - ITHIER HELD

Met de steun van de BPS22 hebben Maëlle Dufour & Ithier Held in 2021 de beurs “Een toekomst voor cultuur” toegekend gekregen van de Federatie Wallonië-Brussel voor de ontwikkeling van een artistiek en documentair project rond Charleroi en de mensen die er wonen. Dit langdurig en ambitieus project, dat meer dan een jaar in samenwerking met l'îlot, een tehuis voor mannen in Jumet, is uitgevoerd, getuigt van een sociale en diep menselijke aanpak. De werken van de kunstenaars zijn samengebracht in drie affiche-edities en belichten ondergang en verdwijning.

Tijdens de gezondheids crisis veroorzaakt door covid-19, werden Maëlle Dufour (beeldhouwster en installatiekunstenaar) en Ithier Held (fotograaf en videomaker) uitgedaagd door de toenemende sociale controle en de versnelde degradatie van de menselijke relaties. Voortbouwend op de vaststelling dat het opleggen van het virtuele als universeel communicatiemiddel en bewakingsmiddel in de eerste plaats reeds gemarginaliseerde burgers treft en dat de vrijheidsbeperkende regels die door opsluiting worden opgelegd, meer beperkend zijn voor de precare sociale klassen, vestigen de kunstenaars hun aandacht op deze problemen (verlies van referentiepunten en menselijke relaties, eenzaamheid, afwezigheid, ontmenselijking, ...) door rechtstreeks naar de kwetsbare bevolkingsgroepen van Charleroi te gaan.

Bijna een jaar lang hebben Maëlle Dufour en Ithier Held een bijzondere band opgebouwd met een groep mannen die in l'îlot wonen, een opvangtehuis voor daklozen en zeer kwetsbare personen in Jumet. Daar organiseerde Ithier Held workshops fotografie en introduceerde er eerst de pinhole camera en vervolgens de grootformaat camera, waarbij de beelden getuigen van een sociale en diep menselijke kijk. De foto's van Maëlle Dufour, genomen in l'îlot, onthullen niets over de bewoners maar tonen hun lege, spookachtige woonruimtes, bijna te schoon om bewoond te zijn. Enkele etiketten, alledaagse voorwerpen en afval geven een glimp van een routineus leven van huishoudelijk werk, gemeenschappelijke activiteiten en zorg. Deze details zijn gedrukt

op marmeren platen en worden zichtbaar door een netwerk van aders, vlekken, spikkels en wolven van verschillende kleuren. De beelden vertellen met bescheidenheid en elegantie over de chaotische trajecten, de onrust, de ingrijpende verstoringen die het lichaam tekenen en die het oog alleen niet kan waarnemen.

Dit is wat zij zichzelf hadden beloofd tijdens hun opeenvolgende residenties in Charleroi: de onzichtbaren, zij die door de maatschappij in de opzij worden geschoven en de sporen die zij in het landschap nalaten. De ontmoeting met een aantal daklozen die aan de voet van de terril van Piges wonen (de terril die het dichtst bij het stadscentrum van Charleroi ligt), heeft geleid tot de beeldhouwwerken *Détente/Survie* (ontspanning/overleving). Deze sculpturen, geïnspireerd op de “2-seconden” tenten en de belangrijkste vorm van huisvesting die men op de terrils aantreft, zijn zowel ontmoetingsplaatsen als plaatsen waar men zich kan terugtrekken. Ook al kan men er in plaatsnemen om te praten, te rusten en de bescherming van een schuilplaats te voelen, toch vormen deze modules ook een benauwde, “oncomfortabele” ruimte door hun vorm en promiscuïteit.

Deze beeldhouwwerken verschijnen ook als kleine ruïnes, een geliefkoosd onderwerp van Maëlle Dufour. De eilanden, bedekt met een thermochrome verf, worden zwart als het koud is en doen denken aan de bodems van de terrils. Blootgesteld aan de warmte van de lichamen die erop rusten, laten zij een warme kleur achter die de afdruk van een hand of een zitvlak bewaart. Tenslotte bevatten deze ruïnes sporen van bewoning: slaapzakken, kussens, mobiele telefoons en andere al dan niet alledaagse voorwerpen liggen verspreid langs muren en op stoelen. Als een soort *memento mori* van het kapitalisme zijn zij momenteel de vergankelijke betekenaars die ons leven structureren.

Deze werken werden tentoongesteld in het Maison d'Art Actuel des Chartreux (MAAC) in Brussel van 19 november tot 18 december 2021. Het werk *Détente/Survie* van Maëlle Dufour werd gepresenteerd met een pinhole camera van Ithier Held. Deze uitver-

grote foto toont sporen van bewoning aan de voet van de terril van Piges en toont een bosrijke omgeving waarin de aandachtige toeschouwer de sporen van een instorting kan waarnemen: omgevallen bomen, een vernield stuk muur, achtergelaten afval en vertrapte vegetatie. Maëlle Dufour heeft tijdens haar rondzwervingen in Charleroi veel ruwe beelden verzameld en een video gemaakt over de steenhopen onder het Palais des Expos, dat momenteel wordt gerenoveerd. Deze beelden van massa's aarde, vuilnis en afval onder een gebouw, gescheiden door metalen hekken, stellen voor wat niemand wil zien en waar nieuwe gebouwen op worden gebouwd: een stortplaats die in de loop der jaren een bron van overlast is geworden.

Ten slotte werden van 20 december 2021 tot 24 januari 2022 vier foto's van Maëlle Dufour en Ithier Held in Charleroi tentoongesteld. Op een reclamebord, tegenover de Terril des Piges, werden ze gemaakt als onderzoek naar een veranderende werkelijkheid en een cultureel object dat de ruïne vastlegt. De drie posteredities geven een overzicht van deze studies, reflecties en ontmoetingen tijdens het jaar 2021 in Charleroi.

↓
Maëlle DUFOUR -
Ithier HELD
Îlots épars, 2021

HET KLEINE MUSEUM

IS HET VOOR EEN JONGEN OF EEN MEISJE...!?

12.02.2022 > 01.05.2022

Het Kleine Museum is een educatieve ruimte voor kinderen. Deze ruimte nodigt uit tot een dialoog tussen kinderen en de werken, maar ook tussen generaties.

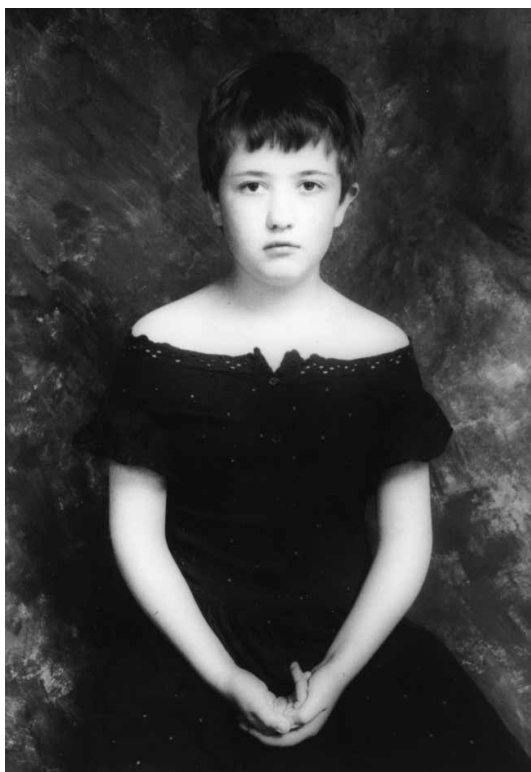
Het Kleine Museum stelt werken tentoon uit de collectie van de BPS22 en de Provincie Henegouwen, gekozen volgens actuele thema's en opgesteld op ooghoogte van de kinderen. Tevens kunnen hier de verschillende projecten worden gepresenteerd die door de BPS22 worden ontwikkeld (Mail Art, Les Audacieux, enz.). Het Kleine Museum biedt ook activiteitenmappen en een leeshoek waar kinderen aan de hand van een selectie boeken kunnen nadenken over de besproken thema's.

Vanaf de geboorte worden we tot jongen of meisje bestempeld. Moeten daarom kleine meisjes omringd worden door roze en glitter en jongetjes door blauw of donkere kleuren?

Die tentoonstelling in het Kleine Museum behandelt de genderproblematiek en de stereotypen die ermee verbonden zijn. Aan de hand van een selectie werken wordt het onderwerp benaderd vanuit de invalshoek van vrije tijd, werk, kledingstijl of de vraag naar het verschil tussen sekse en gender.

KUNSTENAARS:

Frédéric BLIN, Hector CHAVEPEYER, Antoine DETAILLE, Michèle GODIN, Laurence GONRY, GUERRILLA GIRLS, Ernest HANOTIAUX, Georges HIGUET, Michel HOLYMAN, Michel JAMSIN, René MAGRITTE, Michel MEERTS, Perrine MOREAU, Ernest PATRIS, Calisto PERETTI, Jacques RICHEZ, Javier M. RODRIGUEZ, Christine SIMONIS, André STAS, Fernand URBAIN, Robert WAINS, Marthe WÉRY, Raphaël ZARKA.

DE FAVORIETEN VAN *LES AUDACIEUX*

07.05.2022 > 22.05.2022

Sinds 2017 nodigt de BPS22 elk jaar vier groepen jongeren met verschillende achtergronden uit om kennis te maken met het museum, om alle facetten ervan te ontdekken en op hun beurt cultuurambassadeurs te worden. Dit project, Les Audacieux (De Onverschrokkenen), stimuleert kinderen, tieners en adolescenten om zich de missies en beroepen van het museum eigen te maken.

Op zaterdag 14 mei, tijdens het gratis BPS22 Kinderweekend, nemen Les Audacieux de BPS22 over en ontfermen zich over het onthaal en de begeleiding van de bezoekers van de professionals van het museum. Dit jaar zullen ze ook Het Kleine Museum overnemen en interviews uitzenden waarin elke Audacieux zijn of haar favoriete werk uit de tentoonstelling Teen Spirit zal voorstellen.

↓
Het Kleine Museum,
*Is het voor een jongen
of een meisje...!?*,
2021,
©Leslie Artamonow

ADOLESCENCE(S)

GRAND ANGLE #6

DAG VAN REFLECTIE

VRIJDAG 18.03.2022 - 09.30 > 17.00

In het kader van de tentoonstelling *Teen Spirit* stelt deze reflectiedag de adolescentie(s) in vraag door historici, kunstenaars, schrijvers, psychologen, veldwerkers... uit te nodigen om hun denkbeelden te ontwikkelen door te opteren voor een gesprek in plaats van een lezing.

Tijdens deze dag komen verschillende vragen aan bod : Is adolescentie een recent begrip? Is het een periode van stilstand of crisis die verschilt naar gelang van de sociaal-culturele achtergrond? Is het een fase van radicale transformatie en identiteitsvorming? Wat zijn de gevolgen van de actuele veranderingen voor adolescenten?

Met **Nancy Casielles**, curator van de tentoonstelling *Teen Spirit*, **Fatima Daas**, romanschrijfster en schrijfster van *La petite dernière* (The last one), **Laura Di Spurio**, historica en auteur van *Du côté des jeunes filles, discourses, (contre-)modèles et histoire de l'adolescence féminine* (Vanuit het oogpunt van meisjes: lezingen, (tegen)modellen en de geschiedenis van de vrouwelijke adolescentie), **Julia Marchand**, curator bij de Van Gogh Stichting en oprichtster van het programmeringsplatform *Extramentale*, **Pascal Minotte**, psycholoog en auteur van *Dévoreurs d'écrans* (Zieleneters van het scherm), **Céline Lefèbvre**, auteur van theater voor een jong publiek, begeleider van schrijfateliers en docente, **en de studenten van de afdeling maatschappelijk werk van het HEPH-Condorcet**, die zich bezighouden met het begrijpen van de werkelijkheid door het perspectief van de adolescentie.

Onder leiding van **Pascal Claude**, journalist en presentator van de programma's *Dans quel Monde on vit* (In welke wereld leven wij) en *Et dieu dans tout ça?* (En waar is God?) op La Première (RTBF).

PERSCONTACT

CaracasCOM

T: +32 2 560 21 22 – M.: +32 495 22 07 92

E: info@caracascom.com

COMMUNICATIEDIENST

BPS22 / Laure Houben

+32.71.27.29.77 / +32.474.91.44.40

laure.houben@bps22.be

PRAKTISCHE INFORMATIE

Bd Solvay, 22
B-6000 Charleroi
T. +32 71 27 29 71
E. info@bps22.be

 www.bps22.be
 facebook.com/bps22.charleroi
 [@bps22_charleroi](https://instagram.com/bps22_charleroi)

Van dinsdag tot zondag, van 10:00 tot 18:00 uur.

Gesloten op maandag en op 24.12, 25.12, 31.12 en 01.01.

Gesloten tijdens de periodes van ontmanteling en opbouw van de tentoonstellingen.

INDIVIDUELE TARIEVEN

Volwassenen: €6 / Senioren: €4 / studenten en werkzoekenden: €3 / -12 jaar: gratis.

GROEPSTARIEVEN

Vanaf 10 personen, vrij te bezoeken : €4 p.p. / Vanaf 10 studenten, vrij te bezoeken : €3 p.p. Schoolgroepen en verenigingen, rondleiding: gratis (gids en workshop inbegrepen) met reservering

GIDSTARIEVEN

Geleide bezoeken : €50 (€60 voor het weekend) / 1 gids voor max. 15 personen Reservatie verplicht

---

Grafisch ontwerp: heureux studio

MUSÉE D'ART
DE LA PROVINCE
DE HAINAUT

BOULEVARD SOLVAY, 22
6000 CHARLEROI
BELGIQUE

WWW.BPS22.BE